

Центральна міська бібліотека для дорослих
ім. Бориса Антоненка-Давидовича

Лауреати Шевченківської премії – 2018

Пам'ятка

Ромни – 2018

Лауреати Шевченківської премії – 2018:
пам'ятка / Центральна міська бібліотека для
дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича;
укладач В. І. Салогуб. – Ромни, 2018.

Пам'ятка «Шевченківська премія – 2018» має на меті інформування широкого загалу користувачів бібліотек про лауреатів однієї з найвизначніших державних нагород в галузі культури та мистецтва – Національної премії України імені Тараса Шевченка. Містить Указ Президента та історичну довідку про заснування премії.

НАША АДРЕСА:

Центральна міська бібліотека для дорослих
ім. Бориса Антоненка-Давидовича
вул. Коржівська, 94
м. Ромни
42000
Тел. 5-31-53
ел. адреса: cmb@vk-romny.gov.ua

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №60/2018
Про присудження Національної премії
України імені Тараса Шевченка

На підставі подання Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка **постановляю:**

Присудити Національну премію України імені Тараса Шевченка 2018 року:

АНДІЄВСЬКІЙ Еммі Іванівні, письменниці, громадянці Сполучених Штатів Америки -за книги поезій «Щодення: перископи», «Маратонський біг», «Шухлядні краєвиди», «Бездзигарний час», «Міста-валети»;

МАКОВУ Павлу Миколайовичу, художникові -за мистецький проект «Втрачений Рай»;

ПЛОХІЮ Сергію Миколайовичу, публіцистові, громадянину Сполучених Штатів Америки -за книгу «Брама Європи»;

ПОЛЬОВІЙ Вікторії Валеріївні, композиторові -за хорову симфонію на канонічні тексти «Світлі піснеспіви»;

ТИХОМУ Володимиріу Вікторовичу, режисерові,

ПЛУНСЬКОМУ Ярославу Леонідовичу, операторові,

СТЕЦЕНКУ Сергію Олександровичу, операторові,

ГРУЗІНОВУ Юрію Георгійовичу, операторові,

громадянину Російської Федерації -за цикл історико-документальних фільмів про Майдан 2014 року.

Установити на 2018 рік розмір Національної премії України імені Тараса Шевченка 240 тисяч гривень кожна.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

7 березня 2018 року

Національна премія України імені Тараса Шевченка (Шевченківська премія) – державна нагорода України, найвища в Україні творча відзнака за вагомий внесок у розвиток культури та мистецтва. Заснована 1961 року.

Національна премія встановлена для нагородження за найвидатніші твори літератури і мистецтва, публіцистики і журналістики, які є вершинним духовним надбанням Українського народу, утверджують високі гуманістичні ідеали, збагачують історичну пам'ять народу, його національну свідомість і самобутність, спрямовані на державотворення і демократизацію українського суспільства.

Першими Диплом та Почесний знак лауреата 9 березня 1962 року отримали Павло Тичина, Олесь Гончар в галузі літератури і Платон Майборода в галузі музики.

27 вересня 1999 року, згідно з Указом Президента України № 1228/99, з метою піднесення ролі і престижу Державної премії України імені Тараса Шевченка як найвищої в Україні премії в галузі культури, літератури і мистецтва, премія отримала нову назву — «Національна премія України імені Тараса Шевченка». Було встановлено, що статус лауреата Державної премії України імені Тараса Шевченка прирівнюється до статусу лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка.

З 16 березня 2000 відповідно до прийнятого Закону України «Про державні нагороди України», Національна премія України імені Тараса Шевченка була віднесена до державних нагород України.

Указом Президента України від 4 жовтня 2010 року № 932/2010 визначено, що Національна премія є найпрестижнішою творчою відзнакою за вагомий внесок у розвиток культури.

Упродовж 1962—2007 років Шевченківською премією відзначено 566 осіб і 8 колективів.

Лауреати Шевченківської премії – 2018

Література – поетеса, художниця **Емма Андієвська** за книги "Міста-валети", "Бездзигарний час", "Шухлядні краєвиди", "Маратонський біг" і "Щодення: перископи".

Авторка 49 поетичних і прозових книжок та 17 тисяч картин, українка, що живе в Мюнхені. Вона народилася в Донецьку, який тоді, в 1931 році, називався Сталіно, потім із родиною переїхала спочатку до Вишгорода, а згодом – у 1939 році – до Києва, де її батько став жертвою політичних репресій. Під час Другої світової війни разом із мамою Емма Андієвська виїхала до Німеччини і прожила там майже все життя, але ні на хвилину не забувала про Україну, якій присвятила свою творчість.

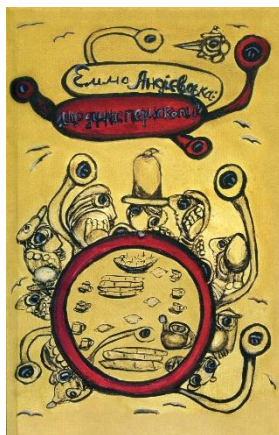
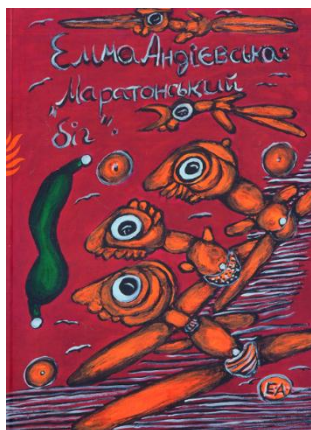
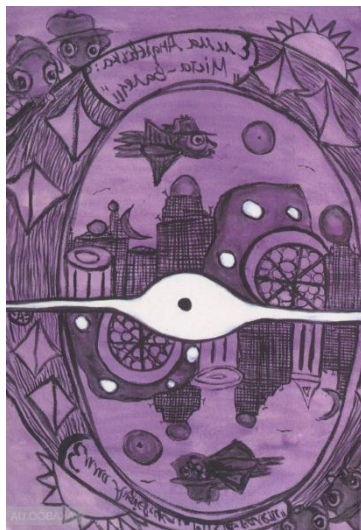
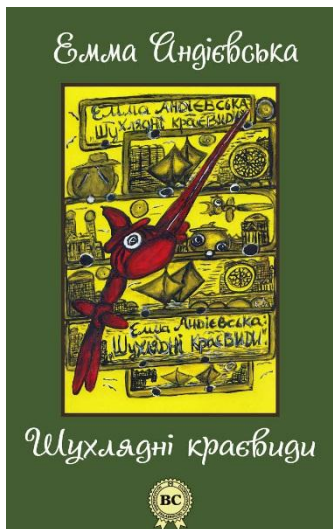
Пропрацювавши фрілансером на радіо «Свобода» з 1959 по 1963 рр., Емма Андієвська лишалася штатним працівником радіо до 1995 року. За цей час вона працювала диктором, сценаристом, режисером і редактором українського відділення радіо «Свобода».

У 1992 р. авторка вперше після довгого часу побувала в Україні. Після 2000 р. Андієвська декілька разів відвідала свою малу батьківщину – Донеччину.

Світову славу письменниці принесли прозові твори «Герострати», «Роман про людське призначення», «Подорож», «Джалапіта», «Тигри», «Казка про яян»,

поетичні збірки «Народження ідола», «Наука про землю», «Вілли над морем», «Міражі», «Міста – валети», «Шухлядні краєвиди» та ін.

«Шухлядні краєвиди» Емми Андіївської – найновіша збірка, в якій у традиційному для свого ідіостилю жанрі сонету авторка репрезентує свої рефлексії.

Публіцистика – доктор історичних наук, директор Українського наукового інституту Гарвардського університету **Сергій Плохій** за книгу "Брама Європи".

Один з провідних спеціалістів з історії Східної Європи. Входить до складу наукової ради Українського історичного журналу. Є автором дев'яти книжок.

Сергій Плохій народився у 1957 році Горькому (Нижній Новгород, Росія). Батьки – Микола і Лідія Плохії. Батько був випускником Запорізького технічного інституту. Після закінчення інституту його відправили за державним розподіленням до Горького, де він повинен був відпрацювати два роки. Тоді і народився Сергій Плохій. Невдовзі після цього родина повернулася до Запоріжжя, де Сергій провів свої дитинство та юність.

1980 року Сергій Плохій закінчив Дніпропетровський державний університет, де отримав спеціальність історика. Тоді під керівництвом Миколи Ковальського зайнявся історією України XVII–XVIII ст. Після цього він вступив на аспірантуру цього ж університету, проте через певні труднощі зі захистом наукових робіт на українську тематику йому довелося перевестися на історичний факультет Університету Патріса Лулумби у Москві. Згодом він зміг

продовжувати свою роботу в Україні і отримав ступінь доктора історичних наук у Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка.

До викладання у Гарварді Сергій Плохій був професором історії в Університеті Альберти та тимчасовим директором Канадського інституту українських студій (CIUS). Потім 10 років працював першим помічником керівника Центру українських історичних досліджень імені Петра Яцика. Багато працював над проектом перекладу Грушевського, зокрема був одним з редакторів трьох томів «Історії України-Руси».

Сергій Плохій мешкає в місті Арлінгтон, штат Массачусетс.

Книга «Брама Європи» видана у 2015 році, перекладена українською у 2016-му. Вона як «стиснута пружина» української історії за 2,5 тисячі років, містить усе важливе і визначальне, але при цьому сприймається легко.

Книга цікаво й доступно розповідає про історію нашої держави від часів Геродота до подій на Сході України сьогодні. Це авторитетне видання допоможе краще зрозуміти події минулого, а через них – і наше сьогодення. Автор фокусує увагу на українцях як найбільшій демографічній групі, а згодом – головній силі, що стояла за створенням сучасної нації. Дізнайтеся, як наші предки «призвали варягів на царювання», як наша країна

боролася за право бути незалежною, пройшла крізь часи кріпацтва, комуністичного терору й Голодомору, Другої світової війни та врешті-решт отримала незалежність.

Музичне мистецтво – видатна українська композиторка, заслужений діяч мистецтв України, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України **Вікторія Польова** за хорову симфонію на канонічні тексти «Світлі співи».

Народилась Вікторія Польова у 1962 році у м. Києві. Батько – композитор Валерій Петрович Польовий (1927-1986). Закінчила Київську державну консерваторію ім. П.І. Чайковського (1989, клас композиції проф. Івана Карабиця). У 1995 – асистентуру-стажування на кафедрі композиції Національної музичної академії України ім. П.І. Чайковського (клас проф. Левка Колодуба).

1990-1998 – викладач кафедри композиції, 2000-2005 – кафедри музично-інформаційних технологій НМАУ ім. П.І. Чайковського.

З 2005 – на творчій роботі.

Членкиня Національної спілки композиторів України з 1992.

Працює у симфонічному, хоровому, камерно-інструментальному жанрах. Значний період творчості Вікторії Польової пов'язаний із вивченням та втіленням у музиці богослужбних текстів

Ось як сказав про Вікторію Польову сучасний український композитор-класик, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка, академік, професор Євген

Станкович: «Вікторія Польова належить до плеяди найталановитіших українських композиторів середнього покоління. Їй притаманні яскравість музичної мови, високий професіоналізм в усіх жанрах творчості та, що дуже важливо, – пошук власного шляху у мистецтві. Саме свіжий погляд на мистецтво і своє місце в ньому дає їй насагу і натхнення.

Вона створює музичний світ, характерний тільки для неї. І їй це вдається! Вікторію Польову ні з ким не сплутаєш, бо вона має власний голос та інтонацію. Її композиції – одні з найкращих у загальній картині сучасної української музики. З кожним твором вона стає все досконалішою, чим і вирізняється з-поміж колег. Упевнений, що її можливості, великий творчий потенціал із часом розкриються ще більше».

Візуальні мистецтва – Павло Маков, член Королівського товариства живописців та графіків Великобританії, член-кореспондент Академії мистецтв України за мистецький проект «Втрачений Рай».

Народився Павло Маков у 1958 році в Санкт-Петербурзі.

У 1979 році закінчив Кримське художнє училище ім. М. С. Самокіша (м. Сімферополь), а в 1984 році – Харківський художньо-промисловий інститут (факультет графіки). Протягом 1978 року – вільний слухач Академії мистецтв (м. Санкт-Петербург). У 1984

році закінчив Харківський художньо-промисловий інститут, факультет графіки.

Із 1988 року – член Спілки художників України, з 1994 – член Королівського товариства живописців та графіків Великобританії, а з 2006 – член-кореспондент Академії мистецтв України.

Учасник і переможець багатьох виставок графіки.

У 2009 році Павло Маков отримав Срібну медаль Академії мистецтв України. Автор і учасник численних проектів в Україні та за кордоном.

Живе та працює в Харкові.

Кіномистецтво – Володимир Тихий, Ярослав Пілунський, Сергій Стеценко, Юрій Грузинів за цикл історико-документальних фільмів, присвячених Революції гідності.

У категорії «Кінематографія» лауреатами стали четверо творців сучасного українського документального кіно: режисер циклу історико-документальних фільмів, присвячених Революції гідності, Володимир Тихий і співавтори документальних стрічок – оператори Юрій Грузинів, Ярослав Пілунський і Сергій Стеценко. Пілунський і Грузинів – автори фільму «Перша сотня» про громадських активістів Революції гідності.

Режисер-документаліст Володимир Тихий відзначив важливу роль українського документального кіно у час «інформаційної війни».

«Цифрові технології стали «зброєю». Зброєю на рівні уваги мільйонів людей. «Майдан» – це подія світового масштабу. Про «Майдан» будуть зарубіжні режисери знімати і далі, і багато різного, і може і такого, що у нас волосся може дибки ставати. Ми маємо бути готові до того, що ми маємо дуже багато докласти зусиль і енергії, щоб нас почали справді «бачити», – зазначив він у коментарі Радіо Свобода.

Джерела:

1. Шевченківська премія-2018: вісім лауреатів у п'яťох категоріях [Електронний ресурс] : Web-сайт. Zik. – Режим доступу: https://zik.ua/news/2018/10/29/pid_chas_vystupu_nika_vuychucha_u_lvovi_raptovo_pomer_pidlitok_14_36265 . – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.
2. Емма Андрієвська: біографія [Електронний ресурс] : Web-сайт. Довідник цікавих фактів та корисних знань. – Режим доступу: <http://dovidka.biz.ua/emma-andiyevska-biografiya/>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.
3. Сергій Плохій [Електронний ресурс] : Web-сайт. Клуб сімейного дозвілля – Режим доступу: https://www.bookclub.ua/ukr/read/serhii_plokhyy/. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.
4. Вікторія Польова – митець-ельф [Електронний ресурс] : Web-сайт. Музика український інтернет-журнал. – Режим доступу: <http://mus.art.co.ua/viktoriya-polova-mytets-elf/>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.
5. Польова Вікторія Валеріївна [Електронний ресурс]: Web-сайт. Національна спілка композиторів України. – Режим доступу: <http://composersukraine.org/index.php?id=651>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.
6. Павло Маков [Електронний ресурс] : Web-сайт. Я галерея. Арт-центр Павла Гудімова – Режим доступу: <http://yagallery.com/authors/pavlo-makov>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 05.04.2018.